

5510 SAYILI KANUN'UN 5-1/B KAPSAMINDAKİ SİGORTALILARIN İŞ KAZASI SAYILMA HALLERİ VE İŞ KAZASININ BİLDİRİMİ

5510 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılanlardan mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında alan eğitimi gören öğrenciler için işyeri, eğitim gördükleri atölye, laboratuvar ve benzeri yerler olduğundan atölye ya da laboratuvar dışında meydana gelen olaylar iş kazası sayılmayacaktır.

ÖZET : 5510 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan çırak ve stajyer öğrenciler ile aynı maddenin (e) bendi kapsamındaki İş-Kur kursiyerlerinin staj gördükleri sırada iş kazası geçirmeleri veya meslek hastalığına tutulmaları halinde, iş kazası veya meslek hastalığı bildirimini öğrenim gördükleri okul tarafından değil çalıştığı/staj gördüğü işyeri işverenleri tarafından yapılacaktır.

5510 SAYILI KANUNUN 5-1/B KAPSAMINDAKİ SİGORTALILARIN İŞ KAZASI SAYILMA HALLERİ İLE İŞ KAZASININ BİLDİRİMİNİN USUL VE ESASLARI:

Bilindiği üzere 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında;

- 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunda belirtilen, **aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler,**
- Meslek lisesinde veya yüksek öğrenim kuruluşlarında **zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler,**
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli **bursiyerler,**
- 2547 sayılı Yükseköğretim kanununun 46'ncı maddesine göre prime esas kazanç tutarları alt sınırı aşmayan **kısmı zamanlı çalışan öğrenciler,** sayılmıştır.

5510 sayılı Kanununun 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında iş kazası;

a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,

b) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle,

c) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,

d) Bu Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,

e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş gelişi sırasında, meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hale getiren olay olarak tanımlanmıştır.

Buna göre bir olayın iş kazası sayılabilmesi için;

- **Kazayı geçiren kişinin sigortalı olması,**
- Kaza sonucu bedence veya ruha engelli hale gelmesi,
- **Kaza ile sonuç arasında uygun bir illiyet bağının bulunması,**

şartlarının bir arada bulunması ile birlikte, olayın yukarıdaki bentlerde sayılan hallerden birinde meydana gelmesi gerekmektedir.

Buna göre, Kanununun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılanlardan mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında alan eğitimi gören öğrenciler için işyeri, eğitim gördükleri atölye, laboratuvar ve benzeri yerlerdir. Bu nedenle atölye ya da laboratuvar dışında meydana gelen olaylar 5510 sayılı Kanununun 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmediğinden iş kazası sayılmayacaktır.

Sigortalının işyerinde kalp krizi geçirmesi veya başka bir hastalık nedeniyle ölmesi ya da ruhen veya bedenen hemen veya sonradan engelli hale gelmesi iş kazası olarak kabul edilecektir.

5510 sayılı Kanununun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan ve yukarıda sayılan kişilerden çırak ve stajyer öğrenciler ile aynı maddenin (e) bendi kapsamındaki İş-Kur kursiyerlerinin staj gördükleri sırada iş kazası geçirmeleri veya meslek hastalığına tutulmaları halinde, söz konusu kişilerin çalıştığı/staj gördüğü işyeri işverenleri tarafından bildirimleri manuel olarak kağıt ortamında yapılacak ve yükümlülüğün süresinde yerine getirilmemesi durumunda idari para cezaları eğitim veya staj gördükleri işyeri işverenlerine



19.11.2018/182-3

uygulanacaktır. Ancak, okul tarafından süresinde bildirim yapılması durumunda bu bildirim işletme adına yapılmış sayılacaktır.

Örnek: Teknik lise son sınıfta iken bir işletmede staj gören öğrenci söz konusu işletmede iş kazası geçirmiştir. Bu durumda iş kazası bildirimini öğrencinin okuduğu okul tarafından değil, staj gördüğü işletme tarafından bildirilecektir. Bildirimin yapılmaması halinde idari para cezası okula değil, staj görülen işletmeye uygulanacaktır. Ancak, okul tarafından süresinde bildirim yapılması durumunda bu bildirim işletme adına yapılmış sayılacaktır.

Bununla birlikte söz konusu kapsamda sayılanların istirahat raporu almış olması durumunda çalışılmadığına dair bildirim işlemlerinin primlerin bildirildiği okul veya İş-Kur tarafından yapılması gerekmektedir.

Özellikle, çırak, stajyer ve bursiyer çalıştıran işverenlerimizin yukarıda yapılan açıklamaları dikkate almalarını tavsiye ederiz.

Saygılarımızla...

[2018/21 "4447 Sayılı Kanun'un Geçici 20'nci Maddesinde Yer Alan Prim Desteği" konulu SGK Genelgesi tam metni...>>>](#)